

Jornada de Filosofia de l'Alt Empordà

16 desembre 2011

Mohamed Ajanif

Hem progressat?

Avui, aquí, ara, entre nosaltres... és un bon moment per fer-nos aquesta pregunta.

En una època de crisi com la que vivim, resulta lògic comparar-nos amb situacions anteriors i veure si hi ha hagut algun tipus de millora. I així treure les nostres pròpies conclusions sobre la realitat actual. Abans de tot, hem de saber de què parlem i definir els termes adequadament: què és el progrés? Quan parlem de progrés podem referir-nos, al meu entendre, a dues coses: al progrés material, em refereixo a l'evolució científica, tecnològica, econòmica etc., o al progrés social (drets humans, justícia, etc.). A continuació consideraré els dos suposats progressos.

El progrés material, crec, és indiscutible: s'ha prosperat i millorat substancialment. És possible que no ens n'adonem prou (a causa del costum), però, el cas és que les millores econòmiques i científiques són molt evidents, sobretot quan ens comparem amb èpoques anteriors i ens adonem que avui dia tot és més còmode. Aquest impuls és degut, bàsicament, al canvi de mentalitat que ha sofert la societat, que, afortunadament, creu que el secret del desenvolupament i la prosperitat està en l'educació.

No obstant això, cal esmentar que aquest progrés no està repartit de forma equitativa en tot el món. L'evolució material està molt relacionada amb el desenvolupament econòmic i això impedeix la millora de qualitat de vida dels països més pobres.

Pel que fa al progrés social trobem més dubtes i discrepàncies: uns pensen que no hi ha cap progrés en camps com l'ètica, la justícia, els drets humans etc., mentre que altres creuen que hi ha hagut una gran millora i se senten satisfets per això. L'opinió de cada persona segurament està condicionada per les experiències viscudes (cosa que no resulta molt objectiva, al meu entendre, tot i que inevitable). En la meva opinió, el progrés social i ètic és present, almenys, en la nostra societat. Un exemple clar és la percepció que té bona part de la població sobre qüestions com la guerra, la violència de gènere, el matrimoni homosexual etc.

Aquests canvis de mentalitat són molt esperançadors de cara al futur. No obstant això, i lamentablement, al igual que els progressos materials, els avanços ètics no estan presents en tots els llocs del planeta, a això cal afegir, malauradament, el fet que les millores ètiques no estan al mateix nivell de desenvolupament que les millores materials.

En definitiva, penso que el progrés material és indubtable, tot i que en gaudim només uns pocs. També penso que hi ha progrés ètic, encara que en menor mesura. A la humanitat li queda molt per fer en matèria social i perquè aquestes millores es produeixin tots hem d'aportar el nostre granet de sorra. Com va dir Ernest Hemingway: "el món és un bon lloc pel qual val la pena lluitar".